

דף מידע

מס' 705

הלכה למעשה

שאלה: עד מתי אומרים את תפילת "ועצבו בורא עולם" שאנו אומרים לעצירת גשמים? האם אפשר לקבוע אחרי כמה מ"מ גשם צריך להפסיק את התפילה?

תשובה: "תצור רבבן עד מתי יהו הגשמים יורדין והצבור פוסקין מתעביתם?"

כמלא ברך המחרשה, (שיראו מים בתלם החרוש) דברי רבי מאיר, וחכמים אומרים בחרבה (אדמה קשה) טפח, בנינונית טפחים, בעבודה (חרושה היטב) שלושה טפחים". (מסכת תעבית דף כה:)

ופסק השלחן ערוך סימן תקע"ה סעיף י"א כחכמים "משיכבסו בעומק הארץ החרבה טפח" וכו' ומעיד רבי רפאל מיוחס שחיי לפצו למעלה ממאתים שנה "הראשונים בעיר הקודש ירושלים היו משערים ובודקים בקרקע קשה הנזרך ברגלים טפח" (מובא בכף החיים). כמוכן אפשר לבדוק את מידת החלחול בכל סוג קרקע כמואר בגמרא. ואין כאן תשובה במילימטרים - (ומעבין יהיה לבדוק את הדבר).

אבל הריטב"א בפירושו לגמרא שם אומר: "האי שיעורא בארץ ישראל ובשעת הרביעה, וכן בכל מקום ובכל זמן כפי מה שיראו שיש להם כדי צרכן". משמע ממנו שבמצב כשלבן שירדו גשמים והחלה בנייה ואז פסקו הגשמים, שעל מצב חמור זה פוסק הש"ע תקע"ה ח' "מתעבים וזועקים עד שירדו גשמים" ולא כסדר התעביות שמופיע בגמרא למקרה שלא יורד גשם בכלל, - עד מתי זועקים? עד שירדו גשמים "כפי מה שיראו שיש להם כדי צרכן" או עד שיבשו חס ושלום הגבמים כמואר בשו"ע שם. במצינו למדים שבפסיק להתפלל שיהיו גשמים כדי צרכינו.

שאלה: למדנו שיש ברכת הודאה על גשמים שירדו, מתי מברכים ברכה זו?

תשובה: הגמרא במסכת ברכות נט: "מאימתי מברכין על הגשמים משיצא חתן לקראת כלה" רש"י: "שהמים קבוצין על הארץ (שלוליות) וכשהטפה נופלת עליהן, טפה תחתונה בולטת (קופצת) לקראתה".

ומה מברכים? מי שיש לו שדה פרטית מברך שהתיבן וקיימנו מי שיש לו שדה בשותפות מברך "הטוב והמטיב" הטוב לו, והמטיב לחברו, וכל שותף צריך לברך.

ומי שאין לו שדה מברך "מודים אנחנו לך על כל טפה וטפה שהורדת לנו, ואילן פיננו מלא שירה בים ולשוננו ריצה כהמון גליו ושפתותינו שבת... וכל קומה לפניך תשתחוה ברוך אתה ד' אל רוב ההודאות. (ש"ע, או"ח דכא.)

שאלה: איזה שיעור גשמים מועט יותר? "חתן לקראת כלה" או "טפח בחרבה"?

תשובה: מברכים הברכה על שיעור גשמים קטן יותר, ולכן יכלה להיות מציאות שגם אברך את הקב"ה על כל טפה וטפה וגם אתפלל על עצירת גשמים וכך מביא כף החיים בס"ק מ"ז "משיצא חתן לקראת כלה, בצינו טובא (מעט בחרבה) משעור זה של להפסיק התעבית, וכשיצא חתן לקראת כלה אף שלא ירד עוד, ולא היה שיעור להפסיק התעבית יברכו ברכת הודאה ויתעבין".

ובזכרה אי"ה שטרם נקרא אליו יענה ועוד אנו כותבים ומדברים ישמע תפלתנו ויוריד גשמי ברכה ונדע כי במחלו עורנותיהם של ישראל "אין הגשמים יורדים אלא אם כן במחלו עורנותיהם של ישראל, שנאמר רצית ד' ארצך, שבת שבות יעקב, בשאת עוון עמך, כסית כל חזאתם סלה" תעבית ד'.

ת ו ר ש י כ ו ר ן

=====

הדברים הבאים בכתבו לפני שועדת חברים פרסמה בדף מידע, בפרשת ויחי, את כוונתה לקיים דיוק חוזר בנושא תור השכון, והיו מיועדים להתפרסם בגליון הבא של הד הגלבוש. מאחר שהנושא יידון כבראה לפני הופעת הד הגלבוש בקשת להקדים את הפרסום.

ברצוני להעיר מספר הערות בנושא זה שבדון לפני מספר שבועות באסיפת החברים, בה לא נתקבל הרוב הדרוש כדי לשנות את המצב הקיים. דברים אלה אינם מהווים בהכרח תשובה למאמרו של משה ווייס (גליון 702) תחת הכותרת "ותק - פרה קדושה". ברצוני להסביר את הענין באופן מעשי - כפי שאני מפרש את תוצאות ההצבעה באותה אסיפה למרות שאין לי כמובן הוכחות שהפרוש שלי הוא נכון.

בראה לי שרוב החברים מנין את הצורך להתאים את תקנון השכון לעובדה שעבדו להלכה משפחתית. אי קבלת הצעת ועדת חברים באותה אסיפה איננה מוכיחה שהצבור אינו מוכן לתמוך בהצעה אחרת לשינוי התקנון. לדעתי אין זה מפתיע שהצבור לא היה מסוגל לשנות תקנון, אשר מלבד שינויים בלתי מהותיים בהוג אצלנו כשלושים שנה, באסיפה אחת אחרי שביום ששי אחרי הצהריים הגיע לידו דף המידע בו הופיעה הצעת ועדת חברים תחת הכותרת "סעיפי נעדת החברים" - ביחד עם שינוי תקציב בכדים וכדומה. החומר שבאסף בשתי קבוצות לא תרם מספיק לדיון ובלט בהעדרו המידע על שתי הקבוצות השכנות עין הנצי"ב וטירת צבי שעברו להלכה יחד אתנו בתקופה זו ולא לפני עשרות שנים כמו לביא ושדה אליהו. נוסף לכך החומר משדה אליהו לא היה ברור.

אני מציע לא לפדש את הדחיה באותה אסיפה כשליילת עצם הצורך בשינוי - אפשר להכין את הנושא מחדש - (ישיבת ועדת חברים פתוחה - חומר נוסף על הנוהג במשקים שונים) ולהביאו לדיון באסיפה - ואולי בשתי אסיפות.

וכעת לעצם הענין - אשתדל להסביר מספר נקודות שלא בראו לי ברורות די הצורך וראוי לחשוב עליהם לקראת הדיון הנוסף.

1. אנו נוהגים לחלק את הדירות כאשר הבית המיועד צמצא בראשית בנייתו (אחרי יציקת הרצפה) אם נקח לדוגמא את חלוקת הדירות אשר צריכה להעשות בימים אלה היא תחול 3 שנים בקירוב אחרי החלוקה הקודמת (12 יחידות) לפי הצעת ועדת חברים יחשב רק ילד קיים ולא הריון. בתנאי חלוקה כאלה יכולה התוצאה (מן החלוקה ועד לכניסה לבתים) להיות שונה בהחלט מאשר היה צראה בזמן החלוקה. ואם ותק בראה כחלוקה שרירותית אין אנו צריכים להמירה בחלוקה שרירותית אחרת. יש איפא לשקול אם לשנות את מועד חלוקת הדירות מבחינת התקדמות הבניה - אולי כדאי להמתין עד לפני הצבע. (ידועים לי החסרונות).

2. עד היום משפחה ידעה פחות או יותר מה צפוי לה בתור השכון - וגם כאשר היו חסרים האמצעים ותור השכון התארך כל אחד ידע פחות או יותר את מקומו ודבר זה גרם ליציבות ולשקט חברתי. אולי בזכור לרגע את האסיפות הקשות שהיו מנת חלקנו לפני מספר שנים כאשר גדונו מספר שאלות מהותיות בענין שכון. אני לא שכחתי אסיפות אלה. לפי הצעת ועדת החברים אפשר יהיה להגיע למצב שמשפחה שעדיין לא זכתה לגדל ילדים תשאר מחוץ לחלוקה ברגע האחרון לפני החלוקה יותר מפעם אחת. בראה לי שדבר זה לא רצוי וביתן לקבוע כללים שימנעו או לפחות יקטינו את הבעיה הזאת בצורות שונות.

לדוגמא:

א. דירת אשכול עם חדר בטחון מתאימה למשפחה עם ילדים ויש לנו לפחות 10 דירות כאלה לשמוש מידי.

- ב. אפשר לקבוע סייגים לאפשרות הדחיה גם אם אין ילדים.
- ג. אפשר להכין שכונן ברמה גאוטה לאלה שאינם זקוקים עדיין לשטח גדול בגלל גודל המשפחה.
- ד. אפשר להתנות את קבלת שכונן קבע בקבלת חברים של שני בני הזוג. עד היום לא היה בזהג כזה ויש ודאי עוד בקודות שונות אשר יעלו כאשר הדבר יבוא לדיון חוזר.

ל ס כ ו ם: הצבעתי נגד שינוי בגלל שלא היתה לי אפשרות לגרום לתקון הצעת ועדת החברים - היתה רק בררה בעד הצעה זו או להפילה בגלל הצורך ב- 2/3. אני מניח שלא הייתי הליך שהצביע בצורה זאת מסנות אלה ולכן הנני מציע שוב: לא להאות בהצבעה זו סוף פטוק אלא הזדמנות לדיון נוסף שיהיה מוכן כראוי.

שלמה סמסון.

-/-/-/-/-/-/-/-/-

קטעים בבחרים מעלוני הקבוץ הדתי

ידיעון - (עין צודים)

ונשמחתם לנפשותיכם: רופאת הילדים הסבירה שתנור חימום במשך הלילה מזיק לרינית בדרכי הנשימה של התינוק (מיבט אותן) וזה לא משנה אם זה תנור חשמל או תנור נפט. כשהריריות מתיבשות, הן מייצרות להגנתן ריר (בזלת, ליחה) והילד קם מצובן. מוטב לכבות את התנור למשך הלילה (גם כשיש תיבקות קטנים) ולהדליק אותו כשהתינוק מתעורר. כשהתנור דולק במשך היום יש לשים כל עט מיס (אדים) כדי להרטיב את האויר. כשעושים לתינוק אדים (במכשיר או בסיר) יש לכסות אותו בסדין לח 1/4 שעה אדים - 1/4 שעה אויר צח.

שבולת - (שדה אליהו)

הסכון באנרגיה: יחסי המחירים בין חשמל לבין נפט משתנים תדירות, ויש צורך בתחילת כל חודף לבדוק את עלות השימוט במכשירי החימום השונים. שעה אחת של חימום בתנור נפט צורכת 0.2 ליטר. ליטר נפט עולה 6.8 שקל, כלומר 1.36 שקל לכל שעה. שעה אחת של תנור חשמל 2 ספירלות, צורך 1.7 קילווט חשמל, קילווט עולה 95 אג, כלומר 1.61 שקל כל שעה.

המסקנה מהשוואה זו: שעת תנור חשמל יקרה יותר משעת תנור נפט. ברור שיש להשוואה גם היבטים אחרים: תנור נפט לא מכבים כשיוצאים לשעה (ותנור חשמל!); תנור נפט מייצר חום רב יותר, ומכאן שקלורית נפט זולה יותר; יותר קל להביא הביתה חשמל בחוטים, מאשר נפט בג'ריקן, ועוד. מכל מקום, המחירים הם גבוהים מאד, כאשר מכמילים אותם בשעות רבות, וכדאי שבשתדל לחסוך במקום שביתן.

-/-/-/-/-/-/-/-/-

ב מ ס פ ר מ י ל י ם

- * יובל בן זליה ומוטי תורן בכנס לבריתו של אברהם אנינו ניום רביעי שעבר.
- * אפשר לנקש רכב של חברנו העובדים המועצה האזורית ובמפעלים רק דרך סדרן רכב.
- * סוף סוף הגיעו החלקים הבכונים ועובדי הנזי התקינו את הספסלים ברחבת העמודים של חדר האוכל.
- חן חז לגב' אייזנהורן ולהורים של מרים רותם שבמתנתם ברכשו הספסלים.
- * בתזמורות, בדגלים וברב עם (גם משלוחות) סילמו חברי גרעין מידב את תקופת הטירונות במחצה 80. החברית עולים בקרוב להאחזות מלכישוע. בין המסיימים היה גם חבר גרעין כיסופים-ישורון - שמואל שיושב בשלוחות השנה.

-/-/-/-/-/-/-/-

ב ש כ ח ו ת - פרק מתקנון העבודה (שלוחות)

שעות עבודה

1. יום עבודה לחברים עד גיל 50, ולחברות לא נשואות עד גיל 30 בכל ענפי המשק כולל ענפי השרות הוא 8 שעות בטו.
2. חברות נשואות עד גיל 45 עבודות 7 שעות בטו. חברות שיש להם 4 ילדים ויותר מתחת גיל בר מצוה עובדות שש וחצי שעות בטו. בזה מתבטל ההסדר של שעתיים בשבוע.
3. זמני הארוחות הם מחוץ לשעות העבודה, חוץ לאותם הארוחות שחברות חייבות לאכול עם הילדים. ועדת חיבוך וועדת טפול יקבעו מי חייב לאכול עם הילדים.
4. חברים העובדים במוסדות חוץ כגון מפעלים, בי"ס וכו' עובדים יום עבודה לפי החלטת המוסד שבו הם עובדים.

-/-/-/-/-/-/-/-

תכנית ימי עיון וכנסים של הקבוץ הדתי

- ימי עיון לחברות - אזור הצפון - י"ד שבט - כ"ה שבט (7-18.2)
- ימי עיון לחברות - גוש עציון - כ"א שבט - כ"ה שבט (14-18.2)
- ימי עיון לחברות - אזור המרכז - כ"ח שבט - ב' אדר (21-25.2)
- שבוע עיון בעציני שבת - ישיבת הקבוץ - כ"ב שבט - כ"ה שבט (15-18.2)
- סמינר בקלטים - בארות יצחק - כ"ה שבט - ב' אדר (21-25.2)
- ימי עיון כתות י"ב - ה' אדר - ח' אדר (28.2-3.3)

ב ת כ ב ו ן

<u>לאחר חג הפסח</u>	<u>לפני חג הפסח</u>
סמינר לרכזי תרבות	סמינר ליוצאי ש.ש.
סמינר לפעילי חברה	
ימי עיון לחברות שלב ב'	

-/-/-/-/-/-/-/-

16.35 הדלקת ברות
17.34 צאת השבת

* אמנם מים גבונים ימתקו, אבל התברואן הודיע שמעתה מותר לשתות את המים ללא הרחצה, לרוויה.

לכבוד
מזכירי הפנים בקבוצותינו

שלום רב,

ש ב ו ע י ר ו ן

הריבוי להודיעכם על קיום שבוע עיון במסגרת ישיבת הקבוץ הדתי שיעסוק בענייני שבת - הלכה, אגדה ומחשבה.
ימי העיון יחלו אי"ה ביום שני כ"א שבט ויסתימו בכ"ה שבט (15-18.2)
בקבוצת עלומים.
מספר המקומות מוגבל - 3 משתתפים לכל קבוצה.
בקרונו בעיני אליכם את פרטי התכנית וסדרי ההרשמה.

ב ב ר כ ה,

תלי רוטשילד יוחנן דה-קסטרו.
ועדת חברה. ועדת הישיבה.

---/--/--/--/--/--/--

מ ה ב ע ש ה ב מ ש ק

פטום: השבוע החל שווק הפטימים בעיקר גלול המבוקר ולול 3. בשבוע הבא יגבר קצב השווק עד כדי 10000 עופות/יום. מצב העופות שפיר ותוספת המשקל השבוע כיסתה על הפער בגין המחלה. אין ספק שזה יכניד על החברים אם כי יתכן ובואם של בני "גולן" יקל על העומס. מנגד תהיה הקלה לאחר שבוע כיון שהשווק יגמר.

הודים: ביום א' הקרוב יחל שווק הזכרים מ- 5-6 שמשקלם כבר 15 ק"ג. אף כאן מדובר על כשלושה ימי שווק ההופפים לשווק הפטימים. דבר זה יכניד על סדור עבודה ויחייב התארגנות של הצוותים לפריקה והעמסה של כלובים באותם שעות. אי אפשר שלא להזכיר שבזמן שעל כולם זה מכניד ישפשף הגזבר (המתליף) ידיו בהנאה.
הכנת בתי האמון במשכת כאשר לצוות גוסף - אבי בוכהלטר שתורם מבסיונו לענף.
בקבלת האפרוחים גם כן תהיה סירוגיות. תחילה יגיעו האפרוחים לבית האימוץ הישן ולאחר מכן למבוקר.

רפת: תגובת החלב ממשיכה לעות ובדצמבר בחלבה כמות של 50.000 ליטר יותר מאשתקד (שהיתה שנה טובה). השבוע בתקבלה תוספת מכסה של 402.000 ליטר ובס"ה עומדים עם הסלמובלה ממשיכה לפקוד עגלים והשווק נעצר בגלל זה.

דייג: הענף מפוזר. אריה מחליף את הגזבר, בתן חולה, מאיר עובד בגזר.

ת ע ש י ה

בכוכב - מצטיירת תמונה עגומה וכנראה שלא בקבל יבולים.

בשפעה - ההכנות של שטחי הכותה והאספסת כמעט בשלמו. השבוע החלו לזרוע תלתן פהלי במשולש העליון.

בבית - שטחי הכותנה מוכנים. סלק הבהמות גדל יפה אם כי ישנם פה ושם קרחות. מעשבים בהתאם למצב כח אדם בענף.

ש ל ח י ן: גזר - קצב הוצאת הגזר במשך לשביעות רצון כולם. הגזריפה והיבולים סבירים. הקומבין הישן יכנס בקרוב לעבודה וכעת בשלמות ההכנות להחזרתו לעבודה. זה אחד המבצעים של צוות המסגרים.
תפן"א: בשבוע הבא יתחילו בזריעות תפן"א בתקוה שמזג האוויר יאפשר זאת.

פרדס: הקטיף במשך ברמה משביעה רצון ויתכן שיגמר הרבה לפני המועד שחשבנו תחילה. קוטפים כ- 160 מיכלים לשבוע ולפי זה בותרו עוד כחודשיים קטיף. איתמר יוצא לכמעט חודש מלואים ויחליף אותו פרדסן מגרעין גולן.
מטע: ממשיכים בעבודות שוטפות של קיוץ בתמרים וגיזום בזיתים. המנוף יוצא לשיפוץ ויחזור רק לאחר חודש וחצי וזה יהיה לאחר התחלת האיבוק.

ש ב ת ש ל ו ם ר מ ב ר ן י יוסי יעיש.